Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Supplicatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Visual Library

A conditum fuerat, in ripæ Tyberinæ ſummo margine ſita eſſet, amphora caſu aliquo vitiata, liquorem inde ſibi viam aperuiſſe. Utcumque, maximi omnino oſtenti loco habitum, ejuſque rei monumenta longa annorum ſerie poſteritati commendata. Epopæus Theſſalus, qui Coraci Sicyoniorum Regi ſucceſſit in Imperio, à Nicteo Thebanorum Rege bello impetitus, commiſſaq; pugna gravi accepto vulnere cum victor evaſiſſet, Palladi templum erexit, qua rogata ut ſignum aliquod oſtenderet, ex quo an id gratum deæ donum fore conjicere poſſet, ajunt oleum ſponte ante templum fluxiſſe, ſimulq; Epopæum haud ita multo poſt vulnere negligentius curato periiſſe. Ex Gentilium enim religione obſervatum eſt, Deos tunc ſuæ in nos miſericordiæ ſigna exhibuiſſe, cum ex carcere corporis migrare juſſi eſſent, id quod aliquod exemplis declaratum eſt. Simile fuit in Cleobe atque Bythone fratribus juvenibus, qui pientiſſimi erga matrem Junonis deæ ſacra petituram, jumentis aliis deficientibus, ultro ipſi jugum ſubiere, pro quorum pietate merita à Junone filiis dona mater cum popoſciſſet, mane ambo inventi ſunt animam efflaſſe. Quod vero ad miſericordiam & veniam imploratã B attinet, quæ multis veterum exemplis per oleum ſignificata fuerint, interpretari libet Ælii Lampridii locum in Heliogabali vita: Sybaritas eo anno periiſſe, quo miſſum ex oleo & garo commenti ſunt: quod ſi quis ad cibi genus id & ganeæ delicias referat, ſubfrigida admodum cauſa videatur: ſin ad oraculum, cujus mentionem ex Stephano Hermolaus Byzantius facit, Ægyptiacum aliquid, hoc eſt, eruditius oleat. Tunc quidem Sybaritas petituros oraculum nunciavit, cum major olim honor mortali B cuipiam quam Diis habitus eſſet, forteq; evenit, ut ſervus heri ſævitiam ſubfugitans, ad aras deorum confugiens, nihil profecerit: ut vero ad patris herilis monumentum ſe recepit, veniam implorarit, atq; ita oleum garo, piſculento quippe ac perinde profano, ut in piſcibus habetur, pulmentario, commixtum: condonatum quippe crimen profanæ rei gratia, poſthabita divina.

ELEEMOSYNA. CAP. VI.

PLURIBUS vero locis olea in Divinis literis virum probum indicat, qui miſericordiæ præcipue fructibus abundet, de quo in Pſalmo: *Oliva fructifera in domo Domini.* Contra oleaſter minimæ *Pſal. 51.* C frugis hominem, vel idololatram oſtendit. Paulus: *Si autem tu ex naturali exciſus es oleaſtro.* Tum lu- *Rom. l. 11.* cernas in tabernaculo teſtimonii à veſpere uſque mane illuceſcere jubet Dominus, hoc eſt, juge eſſe commiſerationis opus. Nam Salamon, *Oleum*, ait, *de capite tuo non deficiat.* Coram Domino autem *Eccleſ. 9.* illa accendi debet, quia, in abſcondito fieri debet eleemoſyna, & uni Deo tantum innoteſcere, ut ignara ſiniſtra ſit quid fecerit dextera. Quod mundiſſimũ eſſe vult candelabrum; oſtendit opus hoc tã purum à colluvie oſtentationis & hypocriſeos abſterſum eſſe debere. Aliter lucerna ſuper candelabro mundiſſimo poſita ſemper in conſpectu Domini, candelabrum Evangelica eſt doctrina, in qua Chriſtus virtutes, lucernæ inſtar, ſplendere præcipit, abſurdum eſſe dicens ſub modio eam occultari: oleũ vero quod his lucernis infunditur, ipſa eſt eleemoſyna: unde jejunium, virginitas, oratio, juſtitia, & alia vitæ noſtræ lumina irrigantur & ut perpetua inextinguibiliq; flamma vigeant cuſtodiuntur.

SUPPLICATIO. CAP. VII.

IAM vero notum eſt illud imbellem olivam à Valerio Flacco quinto Argonautiõn appellatam, de qua Statius non alia de cauſa dixit,

Ramumque precantis olivæ. atque alibi:

Vittatæ lauras & ſupplicis arbor olivæ.

D Ramus enim oleæ laurive lana circumvolutus, manibus legatorum ſupplicantium geſtari ſolitus erat. quo de more Probus Æmilius in Pauſania. *Id poſtquam Lacedæmonii reſciverunt, legatos ad eos* *Olea ram° à legatis geſtabatur.* *cum lana miſerunt*, Maro quoq; morem hunc tangit:

Optime Grajugenum, cui me fortuna precari,

Et vitta comptos voluit prætendere ramos. *Æn. lib. 8.*

Quod quidem hieroglyphicum Servius ad imbecillitatem indicandam inſtitutum putat: nam qui precantur, & ſupplicant, ſuam arguunt imbecillitatem. Ex lana vero velamentum id accipi ſolitum, quod Oves alieno ſemper auxilio egeant. Hinc ſacra illa ἱκετηρία, de quibus in Theſeo Plutarchus:

nam Theſeus oleæ ramum ſertis coronatum vovit Apollini, ſi Minotauro interfecto incolumis rediiſſet. Hinc ὀσχοφορία, πυανέψια, κυαμέψια. A

Nam motum aut percuſſum non ſtrepit, late diffundiuri non, luctatur cum igni ſero ſucceſſit, emollit plurimum ac lenit, corpus tepefacit, & contra algores munit.

Deorum ſimulacra cur ex Olea.

Geor. lib. 2.

MANSUETUDO. CAP. VIII.

QUANTUM autem pertinet ad manſuetudinem, ſunt qui illius ergo Deorum ſimulacra fabricari ex olea contendant, quaſi benignitatem illam, qua ſuperi ſunt præcipue præditi, ita ad unguem referre videatur. Hinc apud Herodotum Terpſichore, orta in Epidauriis ſterilitate, conſultum abiis oraculum reſpondit, Damiæ & Auxeſiæ ſimulacra ex olea erigenda. Non immerito itaq; ſi eroleæ ſtirps apud Mileſios tunc ſponte ſua conflagraſſe dicitur, cum illi inter ſe omne crudelitatis & immanſvetudinis genus truculenter exercuiſſent. Ajunt vero oleo contra furorem tantam inſſe vim, ut effuſum in perturbatos veſanientis maris fluctus, tempeſtatem efficaciſſime tranquillet. Hinc Joannes Synæ monachus: *Velut uter oleo repletus fluctuum rabiem in ſerenitatis tranquillitatem commutabat.*

ÆTERNITAS. CAP. IX. B

ALII, qui ligni naturam & ſoliditatem exploratam habebant, æternitatis ratione habita id fieri crediderunt: ea ſiquidem materies æterna eſt, quam neq; tempeſtas, neq; caries, neq; vetuſtas labefactat. Eadem non in muro tantum obſtruſa, ſed & in ſubſtructionibus, & in terra obruta, & in aqua defixa, collocatave, ſempiterno propemodum officio perſeverat incorrupta. Cumque Maro dicat ſolum ignem inimiciſſimum oleæ, quo ſi comprehenſa ſemel fuerit, non à ſtirpe valere, non cæſam reverti poſſe, atque *ima ſimilem revireſcere terra*, illud Athenis admiratione dignum olim evenit, quod eo tempore quo urbis Medorum incendio conflagravit, ſimul arſit olea, qua de lis illa inter Palladem & Neptunum orta fingitur: ſed eandem ajunt eodem die in duorum cubitorum menſuram excreviſſe: author Pauſanias, à quo nonnihil diverſus abiit Herodotus, Urania. Atque hoc illud eſt, quod libro de Legibus ait Tullius: *Niſi forte Athenæ tuæ ſempiternam in arce oleam tenere potuerunt.*

Meminit Plin. lib. 15. c. 4.

Epaminondæ jocus perligans.

Vt Ariſtophanis & Cleanthis.

Nimirum Ciceronis l. 2. de Oratore. Epicharmi dictum.

Sed & olea coronis Romæ turmæ equitum, Idibus Iulii & minoribus.

GYMNASIUM. CAP. X. C

Corporis autem exercitationes, & gymnaſii labores, per oleum ſignificari poſſim invenies, quamquam non ſum neſcius Anacharſin Scytham oleum concitandæ inſaniæ pharmacum appellaſſe, quod Athletæ eo peruncti magis ac magis inſanirent: putabat enim, aut putare ſe fingebat, eo oleo ineſſe vim, ut eo qui delibutus eſſet, inde ad certandi furorem concitaretur. Sed hæc ut Philoſophus Anacharſis, qui tecto gauderet & umbra, quiq; olei uſum apud Scythas ſuos nullum eſſe viderat. Contra vero Epaminondas permoleſte tuliſſe fertur multum olei ſe intra corpus recepiſſe, cum ejus coquus impenſarum redderet rationem; *Maluiſſem enim*, inquit, *id extra conſumpſiſſe*, nempe ad exercitationes alludens. Idem apud Horatium ſignificatum, ubi libro Carminum primo, Sybarim dicit amore perditum deliqueſcere: quærit enim cur is olivum ſangvine viperino cautius vitet. At Attis Catulli galliambico ait:

Ego gymnaſi flos, ego eram decus olei.

Neque quidem ad corpus tantum, verum ad mentis etiam labores & exercitationes propter vigilias & lucubrationes refertur: unde dictum de ſtudioſiſſimis nonnullis, plus olei quam vini eos inſumpſiſſe. Et ad alicujus veteris & præclari viri lucernam aliquid elucubratum, cum ejus imitationem exprimere voluerint. D

NITORES. CAP. XI.

QUOS vero λύχνους vel Marci noſtri, vel alterius cujuſpiam celebrati videmus, inde nitores quoſdam, & inſperſa lucubrationibus fulgura quædam intelligenda, quæ ſplendidiorem orationem reddant. Id à balnearum uſu ſunt qui depromptum putent, quod lecythi uſus eo potiſſimum loco inſerviat, in quo oleum ad hujuſmodi nitores & elegantias comparatum, infuſum ſit. Qui vero ad lucubrationes & vigilias rem deducunt, eas ajunt, meditationi maxime commodas, & ad excogitandum propter ſilentium aptiſſimas. Epicharmi enim dictum eſt, ſi quid ſcitu dignum quæras, nocte meditandum: ἐν νυκτὶ γὰρ βουλὴ τοῖς σοφοῖσι γίγνεται.

VICTO-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN